

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Davidem Kryskou ve věci

žalobkyně: **O. T.**, narozena X
státní příslušnice Ukrajiny
bytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, Holešovice, Praha 7

o **žalobě proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 8. 9. 2020, č. j. OAM-54/LE-BE01-BA04-2020,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci a obsah podání účastníků

1. Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném ke dni podání žádosti (dále jen „zákon o azylu“) jako zjevně nedůvodnou zamítl žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany.
2. Žalobkyně v žalobě předně namítá nesprávnou aplikaci § 2 odst. 1 a 4, § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4, § 52, § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále

Shodu s prvopisem potvrzuje: H. T.

jen „správní řád“) a § 14, § 14a a § 16 odst. 2 zákona o azylu, jakož i čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků (č. 208/1993 Sb.; dále jen „Ženevská úmluva“) a čl. 3 a 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.; dále jen „Evropská úmluva o lidských právech“). Podle žalobkyně žalovaný v řízení nijak nezohlednil její osobní situaci a důvody, pro které o mezinárodní ochranu požádala. Její žádost zamítl v rozporu s restriktivní zásadou, na kterou poukázal Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 24. 6. 2019, č. j. 2 Az 17/2019-65. Žalobkyně má za to, že ve vztahu ke svému zdravotnímu stavu prokázala, že zemi jejího původu nelze považovat za bezpečnou. Její vycestování by tak pro ni představovalo hrozbu vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu (porušení čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech). Její návrat do země původu by zhoršil vyhlídky na zachování jejího fyzického zdraví. Stejně tak žalovaný v rozporu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva uvedl, že zdravotní problémy nejsou relevantními důvody ve smyslu zákona o azylu. Zároveň žalovaný při zpochybnění jejích obav o zdraví nevycházel z žádného podkladu, který by se týkal zdravotního systému v zemi jejího původu.

3. Žalovaný ve vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Stručně shrnul dosavadní vývoj věci, přičemž uvedl, že žalobkyně nijak neprokázala, že v jejím případě nelze Ukrajinu považovat za bezpečnou zemi původu podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Se zdravotním stavem žalobkyně se vypořádal v odůvodnění napadeného rozhodnutí, přičemž dospěl k závěru, že z podkladů nevyplývá, že by se jednalo o závažný (či dokonce život ohrožující) zdravotní stav. To vyplývá i z tvrzení žalobkyně, že by si chtěla v ČR vydělat na léčbu. Žalobkyně se dlouhodobě léčila v zemi původu, kde jí byla poskytována specializovaná a rehabilitační péče. Žalovaný má za to, že není na místě, aby si žalobkyně vynucovala léčbu v případě, že není spokojena s úrovní zdravotní péče v zemi původu.

Skutková zjištění vyplývající z obsahu správního spisu

4. Ze správního spisu soud zjistil, že rozhodnutím Policie ČR, Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 6. 6. 2020, č. j. KRPA-146090-14/ČJ-2020-000022-ZZC, byla žalobkyně zajištěna podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů za účelem správního vyhoštění na dobu 90 dnů.
5. Žalobkyně dne 10. 6. 2020 podala žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Rozhodnutím ze dne 16. 6. 2020, č. j. OAM-54/LE-BE01-VL16-PS-2020, žalovaný rozhodl o zajištění žalobkyně podle zákona o azylu a stanovil dobu trvání zajištění do 28. 9. 2020.
6. Dne 3. 7. 2020 poskytla žalobkyně údaje k podané žádosti, z nichž vyplývá, že: (i) je státní příslušnicí Ukrajiny; (ii) je ukrajinské národnosti; (iii) dorozumí se ukrajinsky; (iv) vyznává křesťanství; (v) není členkou politické strany či hnutí a o politiku se nezajímá; (vi) je svobodná a bezdětná; (vii) v zemi původu naposledy žila v obci K. R. v Dněpropetrovské oblasti; (viii) na území ČR naposledy vstoupila dne 28. 9. 2019 a (ix) trpí epilepsií, má časté záchvaty a užívá na to léky. K důvodům žádosti o mezinárodní ochranu uvedla: „*Mám špatný zdravotní stav. Chtěla bych zde podstoupit léčbu, protože na Ukrajině není adekvátní léčba. Maminka mi pošle zdravotní dokumentaci z Ukrajiny a já ji tady chci předložit lékařům. Také bych si zde chtěla vyřídit vízum, abych tady mohla legálně pracovat a tím si mohla vydělat peníze na léčbu.*“

7. Dne 3. 7. 2020 byl se žalobkyní proveden pohovor. Z něj mimo jiné vyplývá, že žalobkyně přicestovala do České republiky, neboť zde má přátele, kteří jí pomáhají s prací, zvládáním záchvatů a s léky. V zemi původu byla během jednoho roku hospitalizována celkem 16x, přičemž léčba jí nepomohla. Jediná léčba, která jí pomohla, byla v ČR, kde mívá i méně časté záchvaty. Ke zdravotnímu stavu chce předložit zdravotní dokumentaci ze země původu. Při pohovoru předložila propouštěcí zprávu z Nemocnice Znojmo ze dne 20. 11. 2018. O mezinárodní ochranu požádala ze zdravotních důvodů. Chtěla by si zajistit si vízum a legálně v ČR pracovat.
8. Z propouštění zprávy Nemocnice Znojmo ze dne 20. 11. 2018 mimo jiné vyplývá, že žalobkyně trpí epilepsií.
9. Pro posouzení situace v zemi původu je dále součástí správního spisu zpráva žalovaného „*Ukrajina – Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu*“ ze dne 15. 7. 2019 a zpráva „*Ukrajina Informace MZV ČR*“ týkající se situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti a návratu po dlouhodobém pobytu v zahraničí.
10. Dne 5. 8. 2020 se žalobkyně seznámila s podklady pro vydání rozhodnutí. Práva seznámit se s jejich obsahem a vyjádřit se k nim nevyužila. K doplnění podkladů pro rozhodnutí předložila výpis ze zdravotní dokumentace v ruském jazyce.
11. Z překladu předložené zdravotní dokumentace vyplývá, že žalobkyně byla v roce 2016 několikrát hospitalizována v zemi původu, kde ji byla diagnostikována poúrazová epilepsie. Od roku 2017 je v zemi původu vedena jako invalida v programu rehabilitace.
12. Napadeným rozhodnutím žalovaný žádost žalobkyně zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona o azylu. Podle § 16 odst. 3 zákona o azylu neposuzoval, zda jsou zde důvody pro udělení azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu nebo udělení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu ani zda žalobkyně neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, nebo že jí hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu. V odůvodnění žalovaný shrnul dosavadní průběh řízení, údaje poskytnuté k žádosti o udělení mezinárodní ochrany a obsah výpovědi žalobkyně během pohovoru. Vzal v potaz zdravotní stav žalobkyně a jeho vývoj, přičemž měl za nevěrohodné tvrzení žalobkyně o neadekvátnosti její léčby. Žalobkyně tuto „neadekvátnost“ nijak nekonkretizovala v situaci, kdy jí byla v zemi původu poskytnuta specializovaná léčba a rehabilitační péče. Zároveň poukázal na ekonomické důvody a časový odstup podání žádosti o mezinárodní ochranu, které svědčí v neprospěch žalobkyně. Žalovaný rovněž vycházel ze státního občanství žalobkyně a hodnocení Ukrajiny (s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů) jako bezpečné země původu. Žalovaný dospěl k závěru, že v případě žalobkyně lze Ukrajinu považovat za bezpečnou zemi původu ve smyslu zákona o azylu. Žalovaný rovněž poukázal na skutečnost, že žalobkyně neuvedla jakékoliv „azylově relevantní“ skutečnosti s tím, že ze země původu vycestovala za účelem výdělků a zajištění léčby. Zároveň o mezinárodní ochranu požádala až po osmi měsících poté, co přicestovala do ČR a v situaci, kdy jí hrozilo vyhoštění a byla umístěna do zařízení pro zajištění cizinců. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobkyně využívá řízení o žádosti o mezinárodní ochranu k „legalizaci“ pobytu, přičemž neprokázala, že v jejím případě nelze zemi jejího původu považovat za bezpečnou. Napadené rozhodnutí si žalobkyně osobně převzala dne 11. 9. 2020.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

13. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 32 odst. 1 zákona o azylu), osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
14. Podle § 75 odst. 1 s. ř. s. vychází soud při přezkoumání rozhodnutí správního orgánu ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Článek 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“) vyžaduje, aby soudy přezkoumávající rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany posuzovaly projednávaný případ podle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu. Členské státy Evropské unie byly povinny výše uvedené pravidlo transponovat do vnitrostátního právního řádu do 20. 7. 2015 (srov. čl. 51 odst. 1 procedurální směrnice). Protože doposud nebyly do českého právního řádu požadavky čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice promítnuty, ačkoliv transpoziční lhůta již uplynula, a žádost žalobkyně o mezinárodní ochranu byla v projednávané věci podána po tomto datu, může se žalobkyně dovolávat přímého účinku uvedeného článku procedurální směrnice. Ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s. se pak neužije.
15. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, protože účastníci řízení s takovým postupem vyjádřili souhlas (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

Posouzení žaloby soudem

16. Úvodem soud předesílá, že žaloba proti rozhodnutí správního orgánu musí mimo jiné podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Míra precizace žalobních bodů přitom předurčuje, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane (srov. § 75 odst. 2 větu první s. ř. s.). Čím je žalobní bod obecnější, tím obecněji k němu správní soud přistoupí a posoudí ho. Není na místě, aby soud za žalobkyni spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují.
17. Žalobkyně nejprve obecně namítá, že v řízení byla porušena ustanovení § 2 odst. 1 a 4, § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4, § 52, § 68 odst. 3 správního řádu, § 14 a § 14a zákona o azylu, čl. 33 Ženevské úmluvy a čl. 3 a 8 Evropské úmluvy o lidských právech. Tyto obecné námitky však soud nepovažuje za žalobní body ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Podle ustálené judikatury je žalobním bodem konkrétní (tj. ve vztahu k žalobkyni a k projednávané věci individualizované) skutkové tvrzení doprovázené konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné. „*Líčení skutkových okolností nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých ‚obvyklých‘ nezákonností, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. Žalobce je povinen vylicít, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl žalovaný vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami*“ [usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58]. Těmto požadavkům ovšem

výše uvedené námitky nedostály, neboť jde pouze o citace či parafráze ustanovení správního řádu, zákona o azylu a mezinárodních úmluv, která měla být porušena, aniž by žalobkyně uvedla konkrétní skutečnosti či právní argumentaci, o něž svá tvrzení o nezákonnosti napadeného rozhodnutí či vadách řízení, které jeho vydání předcházelo, opírá. Soud se jimi proto samostatně nezabýval a rozhodnutí přezkoumal pouze v rozsahu řádných žalobních bodů. Uvedenými námitkami se pak zabýval pouze v rozsahu těch žalobních bodů, které s aplikací uvedených ustanovení souvisejí.

18. Žaloba zejména směřuje svou podstatou proti posouzení Ukrajiny jako bezpečné země původu a od toho se odvíjejí dílčí žalobní námitky. Soud tyto žalobní námitky posoudil a dospěl k závěru, že jsou nedůvodné.
19. Dle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu se pro účely tohoto zákona rozumí bezpečnou zemi původu stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště, ve kterém obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo § 14a, který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, a který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv.
20. Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu se jako zjevně nedůvodná zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.
21. Podle § 16 odst. 3 zákona o azylu, jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a § 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.
22. Podle § 86 odst. 4 zákona o azylu stanoví ministerstvo vyhláškou seznam bezpečných zemí původu, bezpečných třetích zemí a evropských bezpečných třetích zemí; seznamy zemí stanovené vyhláškou ministerstva přezkoumá nejméně jedenkrát v kalendářním roce.
23. Z uvedených zákonných ustanovení vyplývá, že zákon o azylu u zjevně nedůvodných žádostí počítá s konceptem tzv. bezpečné země původu (§ 16 odst. 2). Definici tohoto pojmu lze nalézt v citovaném § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Žadatele pocházející z bezpečných zemí původu nelze pak bez dalšího považovat za osoby vyžadující ochranu. Podstatou tohoto konceptu je nezkoumání důvodů pro udělení azylu a doplňkové ochrany, ale toliko posouzení, zda daná země podmínky definice „bezpečné země původu“ splňuje. Základem vnitrostátní úpravy je procedurální směrnice.
24. Podle odst. 40 věty druhé odůvodnění procedurální směrnice, pokud lze třetí zemi pokládat za bezpečnou zemi původu, měly by mít členské státy možnost označit ji za

bezpečnou a vycházet z domněnky, že je pro daného žadatele bezpečná, pokud žadatel neprokáže opak.

25. V souladu s odst. 46 odůvodnění procedurální směrnice mohou členské státy bezpečnost země posuzovat případ od případu nebo označit země jako bezpečné přijetím seznamu těchto zemí.
26. Podle čl. 37 odst. 3 procedurální směrnice se hodnocení, zda je země v souladu s tímto článkem bezpečnou zemí původu, zakládá na řadě zdrojů informací, přičemž toto ustanovení dále příkladmo vyjmenovává některé tyto zdroje. V souladu s Přílohou I procedurální směrnice pak mají členské státy při určení bezpečných zemí původu hodnotit: rozsah, v jakém je poskytována ochrana proti pronásledování nebo špatnému zacházení prostřednictvím příslušných právních předpisů země a způsobu, jakým se uplatňují; dodržování práv a svobod stanovených v Evropské úmluvě o lidských právech nebo Mezinárodním paktu o občanských a politických právech nebo Úmluvě OSN proti mučení; dodržování zásady nenavrácení podle Ženevské úmluvy; systém účinných opravných prostředků proti porušování těchto práv a svobod.
27. V samotné procedurální směrnici se upozorňuje na to, že hodnocení, z něhož označení země původu jako bezpečné vychází, může ze své podstaty vzít v úvahu pouze všeobecnou občanskou, právní a politickou situaci v dané zemi a to, zda jsou původci pronásledování, mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání v praxi postižitelní, jsou-li v této zemi shledáni odpovědnými (odst. 42 odůvodnění procedurální směrnice).
28. Česká republika využila možnosti neposuzovat bezpečnost země případ od případu, ale přijmout vnitrostátní seznam bezpečných zemí původu. Ten obsahuje vyhláška č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, ve znění vyhlášky č. 68/2019 Sb. (dále jen „prováděcí vyhláška“). Podle § 2 bodu 24 prováděcí vyhlášky považuje Česká republika za bezpečnou zemi původu Ukrajinu (s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů). Jelikož prováděcí vyhláška uvedenou zemi výslovně označuje za bezpečnou zemi původu, nemusel žalovaný zkoumat naplnění jednotlivých znaků vymezených v § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, zvláště za situace, kdy žalobkyně netvrdila, že by žila v oblasti poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů.
29. Ukrajina byla do vnitrostátního seznamu bezpečných zemí původu zařazena vyhláškou č. 68/2019 Sb. V odůvodnění k návrhu této vyhlášky (<https://apps.odok.cz/veklep>; č. j. předkladatele MV-120060-4/OBP-2018) se uvádí, že tento seznam byl rozšířen o další země (včetně Ukrajiny) po vyhodnocení, které bylo provedeno na základě informací Ministerstva zahraničních věcí a informací z veřejně dostupných zdrojů, přičemž byla zjištěna a zhodnocena situace z hlediska uplatňování práva v rámci demokratického systému a obecné politické situace v jednotlivých zemích. Na základě toho pak předkladatel (žalovaný) v odůvodnění návrhu vyhlášky konstatoval, že v těchto zemích obecně a soustavně nedochází k pronásledování podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU nebo k mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení či trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Konkrétně Ukrajina byla podle citovaného odůvodnění do vnitrostátního seznamu bezpečných zemí původu zařazena na základě zdrojů několika institucí a organizací, jako jsou Amnesty International, Evropská migrační síť (EMN),

Freedom House, Human Rights Watch, Ministerstvo zahraničních věcí USA, OSN a UNHCR. Dále odůvodnění návrhu vyhlášky mimo jiné obsahuje výčet základních smluv o lidských právech, jichž je Ukrajina smluvní stranou, stručný popis procesu sbližování s EU, základní charakteristiku země z hlediska lidských práv (včetně azylového systému a konstatování o nemožnosti uložení trestu smrti).

30. Žalovaný tedy splnil své povinnosti týkající se řádného zjištění skutkového stavu, neboť žalobkyně není osobou, jež by pocházela ze státu, který za „bezpečnou zemi původu“ považovat nelze, ani ze specifických oblastí poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů. Ze správního spisu nevyplývá (a žalobkyně to ani netvrdí), že by se obec K. R. nacházela v uvedených oblastech (naopak z něj vyplývá, že se nachází v Dněpropetrovské oblasti). Hodnocení Ukrajiny (jako bezpečné země původu) je založeno na řadě zdrojů a informací a výsledkem tohoto hodnocení bylo rozšíření vnitrostátního seznamu citovanou novelou prováděcí vyhlášky. Takový postup je přitom zcela v souladu jak se zákonem o azylu, tak s procedurální směrnici. I přesto je součástí správního spisu informace žalovaného „*Ukrajina – Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu*“ ze dne 15. 7. 2019, o které žalovaný rovněž opírá svůj závěr, že Ukrajina je bezpečnou zemí původu. Z § 86 odst. 4 zákona o azylu jinak vyplývá povinnost žalovaného ohledně pravidelného přezkumu seznamu bezpečných zemí původu (včetně Ukrajiny), přičemž tak má činit nejméně jedenkrát v kalendářním roce. Přehodnocení označení Ukrajiny jako bezpečné země původu by se pak muselo projevit v novelizaci prováděcí vyhlášky.
31. Z těchto důvodů se soud ztotožňuje se žalovaným v tom, že Ukrajina jako země původu žalobkyně je bezpečnou zemí původu.
32. Bez ohledu na výše uvedené není podle soudu vyloučeno, aby v řízení o udělení mezinárodní ochrany konkrétní žadatel prokázal opak, tedy že v jeho případě podmínky stanovené § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu nejsou naplněny, a nelze tak stát jeho původu považovat za bezpečnou zemi původu. Odst. 42 odůvodnění procedurální směrnice k tomu uvádí: „*Označení třetí země jako bezpečné země původu pro účely této směrnice nemůže být absolutní zárukou bezpečnosti státních příslušníků dané země. Hodnocení, z něhož toto označení vychází, může ze své podstaty vzít v úvahu pouze všeobecnou občanskou, právní a politickou situaci v dané zemi a to, zda jsou původci pronásledování, mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání v praxi postižitelní, jsou-li v této zemi shledáni odpovědnými. Proto je důležité, aby v případě, kdy žadatel prokáže, že v jeho konkrétní situaci existují oprávněné důvody nepokládat danou zemi za bezpečnou, nebylo označení této země jako bezpečné považováno v jeho případě za směrodatné.*“
33. Ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu upravuje oprávnění zamítnout žádost jako zjevně nedůvodnou, přichází-li žadatel ze státu, který je považován za bezpečnou zemi původu, pokud žadatel neprokáže, že v jeho individuálním případě zemi nelze považovat za bezpečnou. Pokud členský stát označí některou zemi za bezpečnou zemi původu, uplatní se vyvratitelná domněnka, že tato je pro daného žadatele o udělení mezinárodní ochrany bezpečná (srov. odst. 40 odůvodnění procedurální směrnice). Je pak na žadateli, aby prokázal, že v jeho případě zemi původu za bezpečnou považovat nelze, tedy že právě v jeho konkrétní situaci existují oprávněné důvody nepokládat danou zemi za bezpečnou (srov. odst. 40 odůvodnění procedurální směrnice). Pro takové prokázání musí předložit závažné důvody (srov. čl. 36 odst. 1 procedurální směrnice), kterými zpochybní pro svůj konkrétní případ existenci jednotlivých charakteristik bezpečné země původu podle § 2

odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Jen tak může dojít k vyvrácení uvedené domněnky, v důsledku čehož označení jeho země původu jako bezpečné pak již není směřodlatné (srov. odst. 42 odůvodnění procedurální směrnice).

34. Z toho vyplývá, že charakteristickým znakem řízení o udělení mezinárodní ochrany v případě bezpečných zemí původu je zvýšení důkazního břemene a břemene tvrzení na straně žadatelů. Tím se situace, v níž je aplikován koncept bezpečné země původu, liší od obecných pravidel řízení o udělení mezinárodní ochrany. Jelikož se dodržování mezinárodních závazků a neporušování práv vlastních občanů u bezpečných zemí původu presumuje, leží hlavní odpovědnost za prokázání opaku právě na žadatelích. Je pak povinností žadatele nejen tvrdit relevantní skutečnosti z hlediska důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, ale zejména tato tvrzení prokázat. Podle rozsudku NSS ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, platí, že *„žadatel o mezinárodní ochranu přicházející z bezpečné země původu musí prokázat, že v jeho konkrétním případě tento stát za bezpečnou zemi původu považovat nelze, což v důsledku znamená, že musí prokázat, že mu hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. Jak bylo uvedeno výše, obdobné podmínky nejsou u standardních žádostí o mezinárodní ochranu [minimálně, pokud jde o zkoumání podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu] vyžadovány, a tudíž označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu.“* Uvedeným požadavkům pro unesení důkazního břemene a břemene tvrzení však žalobkyně v předcházejícím správním řízení nedostála.
35. Pokud žalobkyně namítala, že se žalovaný nezabýval možným splněním podmínek pro udělení humanitárního azylu podle § 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, soud odkazuje na shora citovaný § 16 odst. 3 zákona o azylu. Toto ustanovení výslovně uvádí, že správní orgán v případě zjevně nedůvodných žádostí neposuzuje, zda by mohl být žadatel o udělení mezinárodní ochrany vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, nebo zda splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu, nebo zda mu hrozí vážná újma podle § 14a anebo zda lze v jeho případě udělit doplňkovou ochranu podle § 14b zákona o azylu. Žalovaný tudíž nebyl, na rozdíl od jiných řízení o mezinárodní ochraně, povinen se dalšími důvody pro udělení azylu či doplňkové ochrany žalobci zabývat. S ohledem na výše uvedené závěry stran břemene tvrzení a břemene důkazního tak bylo na žalobkyni, aby prokázala, že právě v její konkrétní situaci existují oprávněné důvody nepokládat Ukrajinu za bezpečnou zemi původu. Soud má však ve shodě se žalovaným za to, že tyto skutečnosti žalobkyně neprokázala.
36. V dané věci žalobkyně tvrdila, že z vlasti odešla, aby si zajistila lepší léčbu a vydělala peníze. Již z tohoto tvrzení vyplývá, že žalobkyně nebyla v zemi svého původu pronásledována ani jí nehrozila vážná újma. Snahu o zlepšení ekonomické situace nelze považovat za pronásledování či hrozbu vážné újmy. Stran nedostatečnosti léčby ve vlasti žalobkyně neuvedla ničeho, pouze předložila zdravotní zprávy, ze kterých vyplývá, že trpí epilepsií a podstupuje její léčbu. Žádné tvrzení ani důkazy k prokázání, že by návrat do země původu představoval v jejím případě hrozbu vážné újmy, tak žalobkyně nepředložila. Pouhé onemocnění (jakkoliv soud nehodnotí jeho závažnost) nepředstavuje samo o sobě důvod, pro který by Ukrajinu v případě žalobkyně nebylo možné považovat za bezpečnou zemi původu.

37. Z těchto důvodů soud souhlasí se žalovaným i v tom smyslu, že žalobkyně v předcházejícím správním řízení neprokázala (a neučinila tak ani v řízení před soudem), že jejím konkrétním případě Ukrajinu považovat za bezpečnou zemi původu nelze.
38. Vzhledem k výše uvedeným úvahám soud jako nedůvodnou shledal rovněž námitku žalobkyně, že žalovaný měl přihlédnout k judikatuře Evropského soudu pro lidská práva stran jejího zdravotního stavu pro případ návratu do vlasti. Takový postup by totiž představoval meritorní posouzení podle § 14a odst. 2 písm. b) či d) zákona o azylu, které je ale v projednávané věci v souladu s § 16 odst. 2 a 3 zákona o azylu vyloučeno.
39. Nedůvodná je také námitka žalobkyně, že žalovaný měl zajistit podklady pro zhodnocení zdravotní péče na Ukrajině, když zpochybnil věrohodnost tvrzení žalobkyně stran její nedostatečnosti. Žalobkyně k nedostatečnosti péče v zemi původu neuvedla ničeho. Za takové situace nemusel žalovaný zajišťovat další podklady, pokud dospěl k závěru, že podklady předložené samotnou žalobkyní budou dostačující k posouzení jejího tvrzení. Soud se proto ztotožňuje se závěrem žalovaného, že za daných okolností z ničeho nevyplývá, že by léčba a péče poskytnuté žalobkyni v zemi původu byly jakkoliv nedostatečné, ba právě naopak. Z předložené zdravotní dokumentace vyplývá, že žalobkyni byla zdravotní péče dlouhodobě poskytována. Tvrzení žalobkyně o její nedostatečnosti je obecné a ničím nepodložené. Žalobkyně ani neuvádí, v čem konkrétně nedostatečnost péče a léčby spatřuje.
40. K námitce zamítnutí žádosti žalobkyně v rozporu s restriktivní zásadou, na kterou poukázal Městský soud v Praze, soud uvádí, že tato zásada nebyla v projednávané věci porušena. Obecná tvrzení žalobkyně stran nedostatečnosti zdravotní péče v zemi původu a postavení Ukrajiny jako bezpečné země původu podle soudu představují skutečnosti, které odůvodňují zamítnutí žádosti žalobkyně pro zjevnou nedůvodnost. Soud neshledal, že by žalovaný v projednávané věci aplikoval dotčená zákonná ustanovení extenzivním (rozšiřujícím) způsobem nebo že by obdobně posuzoval zjištěný skutkový stav. Naopak skutečnost, že se žalovaný zabýval zdravotním stavem žalobkyně nad rámec pouhého posouzení Ukrajiny jako bezpečné země původu, podle soudu splňuje požadavek „zdrženlivosti“ při zamítnutí žádosti žalobkyně pro zjevnou nedůvodnost. Námitka je nedůvodná.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

41. Ze shora uvedených důvodů soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení rozhodl soud výrokem II podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nebyla v řízení úspěšná, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému soud náhradu nákladů nepřiznal, neboť mu nevznikly náklady převyšující náklady na jeho běžnou činnost.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 31. srpna 2021

JUDr. David Kryška, v. r.
samosoudce